

TEMA: Carine i uvozni režim

PREDMET: Spoljno trgovinsko i devizno poslovanje

Sadržaj:

Uvod.....	1
1. Carina.....	2
2.Podela carina.....	5
2.1.Carine prema pravcu kretanja robe.....	5
2.2.Carine prema načinu obračunavanja i naplate.....	5
2.3.Carine prema karakteru trgovačkih odnosa sa inostranstvom.....	6
2.4.Carine prema visini opterećenja proizvoda iz određenog područja ili destinacije.....	6
2.5.Carine prema njihovoj osnovnoj ekonomskoj funkciji.....	7
3.Uloga carina u poreskom i privrednom sisitemu.....	8
4.Elementi carine.....	9
Zaključak.....	12

Uvod

Spoljno trgovinska razmena, ako oblik međunarodne podele rada, se sve više proširuje, međunarodni ekonomski odnosi produbljuju, a svetska trgovina postaje značajan činilac razvoja nacionalnih ekonomija.

Robna razmena se odvija po određenim zakonitostima koje vladaju na svetskom tržištu, bez obzira na ostvaren nivo produktivnosti u proizvodnji. Putem svetskog tržišta ostvaruje se prometni proces gde se upoređuju sve različitosti u uslovima privređivanja na domaćem tržištu. Na međunarodnom tržištu, iako se po pravilu nastupa sa robom koja predstavlja najviši domet upotrebne vrednosti, razlike u stepenu cenovne konkurentnosti su značajne. Savremeno svetsko tržište ima razrađena pravila kako se rešavaju razlike u cenama u robnoj razmeni sa svetom.

Savremeni carinski sistemi poznaju uglavnom uvozne, a manje izvozne carine. Do 1921.god. Kada je usvojena Barcelonska konvencija postojale su i provozne carine. Carine su sve do pojave razvijenog kapitalizma imale dominantno fiskalni karakter i predstavljale značajan izvorni prihod države. Međutim, na visokom nivou razvoja međunarodne podele rada, kada je bespoštedna konkurencija neposredno stvarala uslove za polarizaciju svetskih ekonomskih tokova na razvijene i manje razvijene, carina je dobila izuzetno važnu funkciju zaštite domaće proizvodnje. Savremena ekonomska istorija sveta obogaćena je, ne samo saznanjem, već i neposrednim uticajem carine kao glavnog instrumenta za zaštitu nacionalnog ekonomskog prostora.

Otuda je carina na današnjem nivou razvoja svetske privrede izuzetno važan instrument carinske politike svake zemlje.

Dinamičan razvoj proizvodnih snaga u kapitalizmu i nastanak savremeno organizovanih država doveo je do promene funkcije carine. Povremene ekonomske krize u cikličnom kretanju proizvodnih snaga i njihov uticaj na međunarodne tokove robe doprinele su da carine postanu dominantan i najznačajniji instrument kojim se obezbeđuje zaštita domaće proizvodnje. Tako carina, od isključivo fiskalnog karaktera, dobija karakter značajnog instrumenta privredne politike koji obezbeđuje razvoj proizvodnih grana, dugoročno povećava efikasnost nacionalne proizvodnje i doprinosi obezbeđenju dinamičnog razvoja zemlje.

Do svetske privredne krize 1929.god.carina je bila skoro jedini instrument zaštite domaće proizvodnje. Međutim, značajne promene u shvatanju međunarodnog robnog prometa i nacionalne politike razvoja koje je donela sa sobom, značio je obogaćivanje strategije i taktike ekonomskog zatvaranja nacionalnog prostora. Razvijene proizvodne snage i veoma razgranati međunarodni ekonomski odnosi zahtevali su širok spektar instrumenata za zaštitu industrije i obezbeđenje ekonomskog i društvenog razvoja. Proces društvene reprodukcije je isprepletan nizom zaštitnih mera koje počinju od mera pasivne zaštite, preko instrumenata carinske politike u definisanju uslova privređivanja na unutrašnjem tržištu, a protežu se i do veoma složenih, ali po pravilu strogo poverljivih mera u aktivnoj zaštiti domaće proizvodnje. Najčešći oblici su: spoljnotrgovinska, valutna, finansijska i unutrašnja privredna intervencija.

Time je carina izgubila onaj značaj koji je imala do 1929.god., ali ima svoje određeno mesto u zaštitnoj politici koja sinhronizovano sa ostalim instrumentima zaštite, daje pravi efekat.

1. CARINA

Pojam carina pominje se u 13 veku, potiče od reči “car”, a označavala je prihode koji su pripadali caru bez obzira na izvore tih prihoda i zvale su se “careve dažbine”. Reč carina sreće se još pre naše ere. Znana je bila i starim Rimljanima, koji su u graničnim oblastima osnivali carinske stanice, gde su naplaćivali sve dažbine za robu (carine, takse, saobraćajni porez itd).

U italijanskom jeziku opšte prihvaćen termin za carinu je “*dogana*”, u španskom i portugalskom “*aduana*” a u francuskom jeziku “*douane*”. U SAD, Velikoj Britaniji i drugim zemljama engleskog govornog područja za carinu se upotrebljava izraz “*customs*”, u nemačkoj “*zoll*” a u turskom jeziku “*gumruk*”.

Carine u srednjem veku zavode feudinci, kneževi, manastiri, crkve i dr. Tada je carina imala samo fiskalni karakter.

U istoriji balkanskih naroda poznato je, da je naplaćivana carina i da je imala različite nazive: “tridesetica”, “duana”, “mitnica”, “harmica”, “đumruk” i dr.

Za vreme vladavine Turske, u Srbiji i Bosni i Hercegovini isto je se naplaćivala carina. Tamo je se carina nazivala “đumruk”, naziv koji je preuzet od Turaka.

Počeci carinske službe u Srbiji datiraju od maja meseca 1804. godine, kada je Karađorđe Petrović na Ostružnici kod Beograda ustanovio carinarnicu (đumrukanu) sa skelom. Prihod od ove carinarnice isao je komandantu topčiderske vojske koji ga je koristio za plaćanje vojnih potreba obezbeđenih iz Srema.

U septembru 1805. godine otvaraju se novi carinski prelazi: zabreški, šabački i mitrovački, a u decembru iste godine poslani su carinici na nove prelaze dunavske i moravske. Znači, carina kao instrument naplate za uvoz, izvoz i prevoz robe poznata je još od osnivanja države i sa njom je u neraskidivoj vezi do današnjeg dana. Jedan od pionira carinske službe kod nas bio je i Vuk Stefanović Karadžić. On je u proleće 1811. godine postavljen za upravnika carinarnice u Kladovu.

Carina je bila jedna od prvih Državnih službi uspostavljenih u Srbiji posle Drugog srpskog ustanka. Dana 21. decembra 1833. godine (2. januara 1834. godine po novom kalendaru), beogradski vezir u prisustvu turske vojske, lično je predao beogradsku carinarnicu knezu Milošu Obrenoviću. Posle predaje srpskoj strani ove najveće carinarnice, prevedena je na srpski jezik cela turska đumruckska (carinska) tarifa, po kojoj su se naplaćivale carinske takse i ostale dažbine.

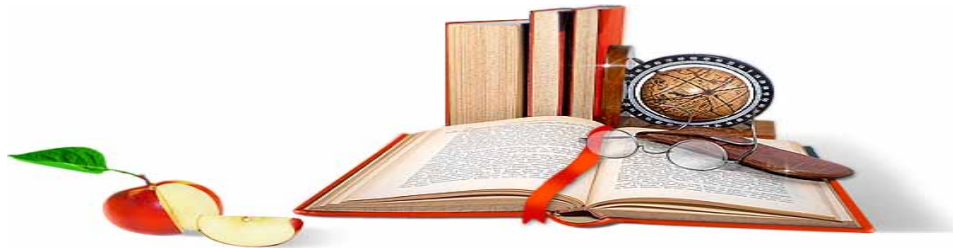
Značaj carina sa fiskalnog aspekta naročito je bio izražen u srednjem veku. Svoj današnji oblik počinje dobijati krajem 18 veka i to pod uticajem merkantilizma. Danas carine mnogo više služe za ostvarivanje ekonomsko – političkih ciljeva nego čisto fiskalnih ciljeva.

Carine su jedan od osnovnih javno-pravnih oblika prihoda. Predstavljaju jedan od najznačajnijih instrumenata u domenu spoljno-trgovinske polike, i spada u posredne poreze.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com